

Osnovy pre učebný predmet dejepis ISCED2

Názovpredmetu	DEJEPIS					
ČasovýrozsaHVyučby						
Ročník	1.	2.	3.	4.	Spolu	
Školskývzdelávacíprogram	1	1	1	2	5	
Kódanázovodboruštúdia	7902 J, 7902 5gymnázium,					
Stupeňvzdelania	ISCED 2					
Formaštúdia	denná					
Dĺžkaštúdia	osemročná					
Vyučovacíjazyk	slovenskýjazyk					

CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Dejepis spolu s humánnou zložkou geografie a občianskou náukou tvorí vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť. Je v nej samostatným predmetom a spolu s nimi v interaktívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach. Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasťi kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločností. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

CIELE UČEBNÉHO PREMETU

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor. Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách. Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

ZÁKLADNÉ PREDMETOVÉ KOMPETENCIE (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky a použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia

□ **riešením základných operácií:
s historickým časom**

zarad'ovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky,
zarad'ovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne,
rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja,
využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti,

s historickým priestorom

rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor,
zarad'ovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo,
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života
a obživy človeka, spoločnosti,

□ **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim
posudzovaním**

- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť,
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe
určujúcich znakov,
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti,
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho,
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období,
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj,

**Žiaci aplikujú otázky v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a
pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných,
obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti**

- pri vymedzovaní predmetu skúmania,
- pri vytvorení plánu skúmania,
- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania,
- pri vytvorení záznamu zo skúmania,

□ **pri vyhľadávaní relevantných informácií**

- z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov
kombinovaných,
- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov,
novín, časopisov, webových stránok,
- z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie,

□ **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**

- vyberaní informácií,

- organizovaní informácií,
 - porovnávaní informácií,
 - rozlišovaní informácií,
 - zarad'ovaní informácií,
 - kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**
- zoradení výsledkov,
 - rozpoznaní podstatného od nepodstatného,
 - integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca,
 - vyhodnocovaní správnosti postupu,
 - tvorbe súboru vlastných prác.

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

Učebné zdroje:

1.ročník 8-ročného gymnázia – Dejepis pre 6.ročník základnej školy a 1. Ročník gymnázia s osemročným štúdiom, SPN, B. Krasnovský, M. Miháliková, M. Tonková

2. ročník 8-ročného gymnázia– Dejepis pre 7. Ročník základnej školy a 2. Ročník gymnázia s osemročným štúdiom, SPN, J.Lukačka, M.Tonková, Ľ.Kačírek, S.Hanová

3.ročník 8-ročného gymnázia – Dejepis pre 8.ročník základnej školy a 3.ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Vydavateľstvo Matice slovenskej, M.Bednárová, B.Krasnovský, B.Ulrichová

4. Ročník 8-ročného gymnázia – Dejepis pre 9.ročník ZŠ a 4.ročník gymnázia s osemročným štúdiom, OrbisPictusIstropolitana, D.Kováč, V.Kratochvíl, I.Kamenec, H.Tkadlečková

Historická revue – odborný časopis

METÓDY A FORMY PRÁCE – STRATÉGIE VYUČOVANIA

Metódy vyučovania dejepisu majú za cieľ:

- motivovať žiakov k samostatnej práci
- podporovať aktívnu účasť žiakov na riešení problémov a kritickom myslení
- klásť dôraz na praktické uplatnenie učiva

Využívajú sa metódy motivačné (zaujatie do učebnej činnosti), expozičné (sprostredkovanie nového učiva), fixačné (upevňovanie naučeného učiva), diagnostické (zisťovanie, čo sa žiaci naučili), aplikačné (uplatňovanie vedomostí v praxi).

Inovatívne metódy a formy vyučovania, ktoré sa využívajú:

- metóda brainstormingu (nápady a myšlienky žiakov)
- problémové vyučovanie (stavanie žiakov pred úlohy)
- kooperatívne učenie (rozvíjanie schopnosti žiakov pozerat' sa na problém očami druhých, brať do úvahy iné názory)
- snowballing (nabaľovanie nových poznatkov, diskusie v dvojiciach, štvoricich...v celej skupine)
- pojmové mapovanie (pri sumarizovaní pojmov osvojiť si nové pojmy)
- metóda aktívneho čítania (naučiť žiakov pracovať s textom, vyhľadávať poznatky, poznávať fakty)
- intelektové hry (tajničky, skladačky...)
- projektové vyučovanie (v špecializovanej triede, aj mimo školy)

Ďalšie metódy: motivačný rozhovor, motivačné rozprávanie, motivačná demonštrácia (obraz, film, audiozáznam), uvádzanie príkladov z praxe, podnecovanie výzvou, pochvalou a pod.

Formy práce:

- individuálne
- skupinové
- frontálne

Hodnotenie predmetu

Súčasťou výchovno - vzdelávacieho procesu je systematické hodnotenie žiaka.

Hodnotenie predmetu je zamerané na :

- celkové poznanie a hodnotenie žiaka
- využívanie poznatkov vývinovej a pedagogickej psychológie
- úsilie o všestranné poznanie žiaka
- vyhľadávanie a akceptovanie pozitívnych prvkov žiakovej osobnosti
- ďalšie rozvíjanie osobnosti žiaka, vytváranie podmienok pre seberealizáciu žiaka
- vytváranie predpokladov úspešného človeka
- vtiahnutie žiaka do procesu hodnotenia

Pri skúšaní sa využívajú rôzne spôsoby a postupy – individuálne, frontálne, skupinové, priebežné alebo súhrnné - po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomné.

Pri hodnotení sa preveruje výkon žiaka na základe výkonového štandardu, porovnáva sa jeho výkon s výkonmi ostatných žiakov alebo súčasný výkon s jeho predchádzajúcim výkonom. Súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré tvorí súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce a je súčasťou spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakom a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, rezervy, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Pri klasifikácii sa používa platná klasifikačná stupnica. Hodnotí a klasifikuje sa iba prebrané a precvičené učivo. Hodnotenie sa zameriava a formuluje pozitívne. Žiak musí mať dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva. Súčasťou hodnotenia je sebahodnotenie žiaka, jeho schopnosť posúdiť vlastnú prácu, úsilie, osobné možnosti a rezervy.

Pri klasifikácii v predmete dejepis sa hodnotí:

- celistvosť, presnosť, a trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, zákonitostí a vzťahov, kvalita a rozsah získaných zručností vykonávať požadované rozumové a motorické činnosti
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri výklade spoločenských javov a zákonitostí, ako aj pri riešení praktických úloh v každodennom živote
- schopnosť využívať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach
- aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim
- schopnosť riešiť úlohy a preverovať informácie samostatne alebo v skupine
- schopnosť zaujať postoj, vyjadriť vlastné stanovisko, kooperatívne riešiť problémy
- kvalita výsledkov činností a schopnosť samostatnej práce, schopnosť učiť sa učiť a schopnosť spolupráce

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa klasifikujú podľa kritérií uvedených v Metodickom pokyne č. 8/2009.

Ročník	Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
Prvý ročník osemročného štúdia	Obrazy pravekého sveta	1.- 3.	História a pravek. Život v kamennej dobe - lovci a zberači. Kamenná doba - pastieri a roľníci.	Zberač lovec odev, nástroje, zbrane, prírodná múmia roľník	Žiaci: - rozoznajú rozdiely v spôsobe obživy a života pravekých zberačov, lovcov a roľníkov - analyzujú pracovné nástroje pavek. ľudí - zhodnotia význam najdlhšie používaného prac.materiálu – kameňa - porovnajú kamenné nástroje s medenými a bronzovými - porovnajú výhody a nevýhody týchto nástrojov, zbraní - identifikujú nástroje a zbrane človeka medenej doby - zovšeobecnia spôsob obživy a života pravekých ľudí	Multikultúrna výchova
	Obrazy starovekého sveta	4.- 21.	Človek objavuje meď a bronz. Človek využíva železo – železná doba. Civilizácie starého orientu. Sumeri, Babylonská ríša, Chetitská ríša, Feničania. Staroveký Egypt.	lovec doby medenej riečne civilizácie a ich dedičstvo	- zhodnotia význam najdlhšie používaného prac.materiálu – kameňa - porovnajú kamenné nástroje s medenými a bronzovými - porovnajú výhody a nevýhody týchto nástrojov, zbraní - identifikujú nástroje a zbrane človeka medenej doby - zovšeobecnia spôsob obživy a života pravekých ľudí - odhalia stav a premeny životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti - odhalia vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom 1.štátov - identifikujú znaky zavlažovacieho hospodárstva	Multikultúrna výchova

			<p>Staroveké Grécko. Grécko báji a povestí.</p> <p>Dávnoveké Grécko - Sparta, Atény. Klasické Grécko - boj za slobodu.</p> <p>Atény za Perikla a bratovražedná vojna. Macedónia a helenis- tiký svet. Opakovanie učiva. Prezentácia projektov.</p>	<p>mestský štát písmo</p> <p>aténska demo- kracia</p> <p>Perikles olympijské hry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analyzujú vnútorné členenie spoločnosti v mestskom štáte - zhodnotia premeny a význam písma pre najstaršie štáty - zostavia obrazový materiál o kultúrnych pamiatkach najstarších štátov - identifikujú poznatky obyvateľov najstarších štátov, ktoré slúžia dodnes - odhalia vzťah medzi prírodnými podmienkami a vznikom mestských štátov v Grécku - rozoznajú rôznu formu vlády v mestských štátoch na príklade Atén a Sparty - analyzujú spôsob života a formu vlády v Aténach za Perikla - analyzujú Periklovu reč o Aténskej demokracii - kladú analytické otázky škol. hosto.písom.prameňu - pochopia problém rovnosti a nerovnosti - zdôvodnia význam telesnej výchovy v mest.štátoch - vymedzia olympijské disciplíny, v kt.sa dodnes súťaží 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>
--	--	--	--	--	--	---

			<p>Staroveký Rím – kráľovská doba. Rímska republika. Kríza a pád republiky.</p> <p>Rímske cisárstvo - rozmach a pád rímskej ríše.</p> <p>Limes Romanus a rímske tábory. Život v rímskom meste, kultúra.</p> <p>Divy starovekého sveta. Kresťanstvo v rímskej ríši.</p>	<p>vec verejná</p> <p>Marcus Aurelius</p> <p>Gerulata, Iža, Carnuntum roľník, remeselník, obchodník škola</p> <p>pyramídy a iné</p> <p>Starý a Nový zákon</p>	<p>- zhodnotia význam olympijských myšlienok v minulosti a prítom.</p> <p>- analyzujú formu vlády v rímskej republike ako mestského št.</p> <p>analyzujú spôsob obživy a života</p> <p>- dokumentujú expanziu Ríma a jeho premenu v ríšu</p> <p>- rozoznajú vnútorné dôsledky expanzie pre premenu republiky na cisárstvo</p> <p>- rozoznajú príčiny budovania rímskej hranice pozdĺž stredného Dunaja</p> <p>- zostavia informačný materiál o živote v rímskych táboroch na našom území</p> <p>- rozoznajú dôležitosť gréc. a rím. kultúry pre vytvorenie eur.</p> <p>- zostavia obrazový materiál o divoch starovekého sveta</p> <p>- odhalia príčiny prenasledovania kresťanov v Rímskej ríši</p> <p>- rozoznajú korene kresťanstva</p> <p>- identifikujú rozdiely medzi Starým a Novým zákonom</p>	<p>Multikultúrna výchova</p>
--	--	--	--	---	--	------------------------------

	<p>Obrazy stredovekého sveta</p>	<p>25.- 32.</p>	<p>Islam.</p> <p>Opakovanie učiva</p> <p>Korene stredoveku. Svet a ľudia za hranicami Ríma. Ľudia v pohybe. Sťahovanie národov a jeho dôsledky. Tri ríše raného stredoveku – Byzantská ríša, Arabská ríša, Franská ríša.</p> <p>Feudalizmus. Kto žil v stredovekom štáte. Ako sa žilo v stredoveku.</p>	<p>Korán</p> <p>Byzantská ríša, Justinián, Arabská ríša, kalifát</p> <p>Franská ríša, Karol Veľký, léno, vazal, poddaný</p> <p>hrad, mesto, dedina</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotia význam a odkaz kresťanstva pre eu. kultúru - odhalia okolnosti vzniku islamu - identifikujú odkaz arabskej kultúry pre eu. kultúru -zdôvodnia príčinyrozdelenia Rímskej ríše, zovšeobecnia príčiny zániku Západorím. Ríše - identifikujú spôsob života a obživy jedn. sociál.vrstiev stredovekej spoločnosti - odhalia ciele expanzívnej politiky Justiniána, arabských kalifov, Katrola Veľkého - zhodnotia kultúrny odkaz Byzantskej a Franskej ríše - odhalia nový vzťah medzi ľuďmi vyšších spoloč. vrstiev formujúcej sa stredovekej spoločnosti pomocou grafu - zdôvodnia príčiny oddelenia remeselníkov od roľníkov - zdôvodnia, prečo sa kláštory stali 	<p>Multikultúrna výchova</p>
--	---	-----------------	---	--	--	------------------------------

		33.	Kultúra, veda, umenie stredoveku. Opakovanie učiva. Záverečné opakovanie. Prezentácia projektov.	kláštor, pisár univerzity	hospod. a kultúr. centrami - zhodnotia význam stredovekých univerzít	Tvorba a prezen- tácia projektov.
--	--	-----	--	------------------------------	--	--------------------------------------

Ročník	Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Druhý ročník osemročného štúdia	<p>Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline</p> <p>Slováci v Uhorskom kráľovstve</p>	<p>1. - 5.</p> <p>6. – 16.</p>	<p>Život našich predkov, Samova ríša.</p> <p>Nitrianske kniežatstvo a Veľká Morava. Svätoplukova ríša. Misionári Konštantín a Metod. Kultúrny prínos Veľkej Moravy. Kráľovstvo svätého Štefana.</p> <p>Nitrianske údelné kniežatstvo. Zlatá bula Ondreja II. Tatársky vpád. Pán Váhu a Tatier.</p>	<p>Pravlasť, migrácia, Samo,</p> <p>kresťanské misie, Cyril a Metod Pribina, Rastislav, Svätopluk</p> <p>Dynastie Štefan I.</p> <p>Ondrej II.</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať pravlasť Slovanov dôvody a územia sťahovania - identifikovať vzťahy medzi Slovanmi a Avarmi - uviesť príčiny vzniku Samovej ríše a jej význam - opísať vznik a rozmach Veľkomoravskej ríše - zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry a štátnosti - opísať Veľkomoravskú ríšu počas Rastislava a Svätopluka - opísať kultúru a vzdelanosť v ríši - vysvetliť vznik Uhorského kráľovstva a prínos našich predkov pri jeho utváraní - zhodnotiť vládu Štefana I. a význam Nitrianskeho vojvodstva - analyzovať Zlatú bulu - vysvetliť, prečo dochádzalo k bojom o trón - analyzovať a zhodnotiť spôsob života ľudí vo vrcholnom stredoveku a dnes 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Multikultúrna výchova</p>

			<p>Zlatá baňa Uhorska</p> <p>Prvý cisár na uhorskom tróne.</p> <p>Matej Korvín. Opakovanie učiva.</p> <p>Prezentácia projektov. Polročné opakovanie.</p> <p>Talianske mestské štáty. Humanizmus a renesancia. Európa humanistov - filozofov a vedcov.</p> <p>Európa si podmaňuje svet.</p>	<p>Karol Róbert, Ľudovít I</p> <p>Žigmund Luxeburský</p> <p>Matej Korvín</p> <p>gotická cesta,</p> <p>Humanizmus, renesancia, Mikuláš Koperník, Leonardoda Vinci, Ján Gutenberg kníhtlač, karavela, objavenie Ameriky, Kolumbus, oboplávanie zemegule,</p>	<p>- zdôvodniť hospodársky rozkvet za vlády Karola Róberta</p> <p>- zhodnotiť význam vnútro. a zahr. politiky Ľudovíta a Žigmunda</p> <p>- opísať vládu Mateja Korvína</p> <p>- zhodnotiť význam banských miest na Slovensku, zlatá baňa Uhorska</p> <p>- opísať kultúru v Uhorsku vo vrcholnom stredoveku</p> <p>- vyhľadať obrazový materiál z gotickej cesty</p> <p>- charakterizovať humanizmus a renesanciu</p> <p>- zhodnotiť význam kníhtlače pri rozvoji vzdelanosti</p> <p>- napísať krátku esej o význame písaného slova</p> <p>- rozlíšiť pojmy objaviteľa a dobyvatelia</p> <p>- uviesť príčiny zámorských objavov a ich dôsledky</p> <p>- zhodnotiť význam zámorského obchodu</p> <p>- zakresliť do obrysovej mapy smery objavných plavieb</p> <p>- vysvetliť a zdôvodniť príčiny</p>	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Mediálna výchova</p>
--	--	--	--	--	--	--

			<p>Objavitelia a objavovaní.</p> <p>Reformácia a katolícka reforma.</p> <p>Svetové hospodárstvo a nové usporiadanie štátov.</p> <p>Vek rozumu – osvietenstvo.</p> <p>Moháčska katastrofa.</p> <p>Na hranici s Osmanskou ríšou.</p> <p>Šírenie reformácie v Uhorsku.</p> <p>Bratislava – hlavné mesto Uhorska.</p> <p>Osvietenská panovníčka.</p> <p>Reformátor na tróne.</p>	<p>Magalhaes, kolonializmus, od cechu k manufaktúre, mešťan, zámorský obchod,</p> <p>Martin Luther</p> <p>Ignác z Loyoly</p> <p>Moháč, Turci,</p> <p>Bratislava - centrum uhorského kráľovstva,</p> <p>Reformy</p>	<p>hospodárskych zmien v novoveku</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať a porovnať prácu remeselníka v cechu a manufaktúre - opísať život mešťana - zostaviť prácu o spôsobe života remeselníka - opísať príčiny vzniku reformácie - analyzovať písomný prameň s problematikou reformácie - analyzovať a zhodnotiť reformné učenie - vysvetliť dôvody protireformácie - opísať moháčsku bitku a jej dôsledky - objasniť postavenie Slovenska v Habsbuskej monarchii a v susedstve Osmanskej ríše - uviesť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní - zostaviť obrazový materiál o Bratislave ako hlavnom a korunovačnom meste - zhodnotiť význam reforiem M.Terézie a Jozefa II. charakterizovať osvietenský absolutizmus 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>
--	--	--	--	--	---	-------------------------------------

			<p>Epocha osvietenských vzdelancov. Opakovanie učiva. Prezentácia projektov.</p>	<p>Mária Terézia Jozef II. Matej Bel A.M.Kollár</p>	<p>- prezentovať významné slov. osobnosti napísaním krátkej práce alebo pover point</p>	<p>Tvorba projektu aprezentačné zručnosti</p>
--	--	--	--	---	---	---

Ročník	Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Tretí ročník osemročného štúdia	Európa na ceste k moderným národom	1.-12.	Francúzska revolúcia. Napoleon Bonaparte a napoleonské vojny. Cárske Rusko. Vo víre revolúcií a nacionalizmu.	Vek rozumu, encyklopédia, zrod modernej doby, občan, revolúcia, Napoleon	Žiaci sú schopní: -na časovej osi vyznačiť obdobie 18.-20.stor. a zapísať najvýzn.udalosti - prečítať a kriticky zhodnotiť histor.prameň z uvedeného obdobia -analyzovať myšlienkový smer vyzdvihujúci rozum -kriticky zhodnotiť dovtedajšie ľudské poznanie -zdôvodniť úlohu občana na politickej scéne -na základe obrázkov a fotografií z učebnice, odbornej literatúry nakresliť pevnosť Bastilu, francúz. vojaka, mešťana, mestský dom a pod. -vysvetliť význam Občianskeho zákonníka -kriticky posúdiť príčiny a dôsledky franc.revolúcie	Multikultúrna výchova

			<p>Vznik národných štátov – zjednotenie Talianska Nemecka.</p> <p>Zaslúbená zem – Amerika.</p>	<p>národný štát (Nemecko, Taliansko),</p>	<ul style="list-style-type: none"> -analyzovať príčiny a dôsledky vzniku cisárstva -napísať krátku prácu na tému fr.encyklopedisti, Napoleon a pod. -vyhľadať údaje o bratisl. mieri a prezentovať ich v krátkej informácii -na histor.mape vyhľadať a opísať politickú mapu Európy po Viedenskom kong. -analyzovať príčiny a zdôvodniť význam zjednot. Talianska a Nemecka -pochopiť proces formovania moderných národov -vymenovať znaky moder. národa 	
			<p>Priemyselná revolúcia a modernizácia.</p>	<p>priemyselná revolúcia, továreň, robotník, podnikateľ,</p>	<ul style="list-style-type: none"> -identif.znaky priemysel. revolúcie a jej vplyv na modernizáciu a vznik nových tried -porovnať výrobu tovaru v manufaktúre a v továrni -opísať prácu v továrni, prácu detí a žien 	

	<p>Moderný slovenský národ</p>	<p>13.- 20.</p>	<p>Kultúra a umenie. Opakovanie tematického celku. Slovenské národné hnutie. Anton Bernolák.</p> <p>Slovanská vzájomnosť. Štúrovská generácia. Slováci a revolučný rok 1848/49.</p> <p>Od Memoranda k Matici slovenskej. Opakovanie tematického celku. Prezentácia projektov. Rakúsko-uhorské vy-</p>	<p>Nacionalizmus národné hnutia, spisovný jazyk, politické programy, tri generácie vzdelancov (Bernolák, Kollár,Štúr), revolučný rok 1848/49,SNR dobrovoľnícke výpravy</p> <p>dualizmus modernizácia industrializácia</p>	<p>-porovnať dopravné prostriedky,parník a moderné lode,konský záprah a železnice a automobil -v krátkej práci opísať a vysvetliť postavenie menších národov v Uhorsku a ich boj za národnú slobodu -kriticky posúdiť a zhodnotiť činnosť slovenských národných vzdelancov</p> <p>-analyzovať a zhodnotiť revolučný rok 1848/49 -analyzovať polit.program Slovákov-Žiadostislov.n. -opísať dobrovoľnícke výpravy a posúdiť ich význam a význam SNR -analyzovať požiadavky v Memorande nár.slov.</p> <p>-opísať vznik Rakúsko-Uhorska</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj</p>
	<p>Rakúsko-Uhorsko</p>	<p>21.- 23.</p>				

			<p>rovnanie a Slováci.</p> <p>Aktivity Slovákov na svoju obranu.</p> <p>Slovenské vystáhovalectvo.</p>	<p>maďarizácia slovenská otázka</p> <p>vystáhovalectvo mesto a vidiek</p>	<p>-špecifikovať postavenie Slovákov v R-U</p> <p>-zaujať kritický postoj k maďarizácii</p> <p>-kriticky zdôvodniť príčiny a dôsledky vystáhovalectva Slovákov</p> <p>-zhodnotiť graf dokumentujúci regióny s najväčším vystáhovalectvom</p> <p>-zhodnotiť tabuľku na porovnanie života v meste a na dedine</p> <p>-kriticky analyzovať príčiny vzniku a ciele Dohody a Trojspolku</p> <p>-analyzovať a zhodnotiť príčiny a priebeh 1.sv.voj.</p> <p>-charakterizovať postoj Slovákov k vojne a ich účasť pri formovaní ČSR</p> <p>-zhodnotiť význam a úlohu osobností pri vzniku ČSR</p> <p>-opísať pomocou mapy priebeh 1.sv.vojny</p> <p>-ukázať na mape zmeny po</p>	
	Prvá svetová vojna	24.- 32.	<p>V predvečer svetovej vojny.</p> <p>Život počas 1.svetovej vojny.</p> <p>Slovenskí vojaci na frontoch.</p> <p>Odboj Slovákov a Čechov.</p> <p>Na ceste k spoločnému štátu Slovákov a Čechov.</p> <p>Milan Rastislav Štefánik , Tomáš Garrigue Masaryk.</p>	<p>Dohoda Trojspolok front a zázemie</p> <p>M.R.Štefánik T.G.Masaryk</p> <p>zmeny na mape Európy nástupnícke štáty vznik ČSR</p>		Multikultúrna výchova

		33.	Opakovanie tematického celku celku. Prezentácia projektov Záverečné opakovanie		rozpade R-U -napísať krátku prácu na tému o 1.sv.vojne	Tvorba projektu aprezentačné zručnosti
--	--	-----	--	--	---	---

Ročník	Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Štvrtý ročník osemročného štúdia	Európa v medzivojnovom období	1.- 7.	Demokracia vs.diktatúra. Nové štáty na mape Európy. Nastolenie bolševickej diktatúry v Rusku. Kríza v Taliansku, nástup fašizmu. Hitlerova diktatúra v Nemecku. Mílniky vedy a techniky. Opakovanie tematic. celku.	Parlamentná demokracia, komunizmus, fašizmus, nacizmus každodennosť	Žiaci sú schopní: - uviesť zmeny v Európe ako dôsledok povojnovej krízy - ukázať na historic.mape nové štáty, kt.vznikli v Európe - opísať situáciu v Rusku roku 1917 - rozlíšiť demokraciu od diktatúry - charakterizovať stalinskú diktatúru - vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Taliansku - vysvetliť nacizmus - uviesť dôvody vzniku diktatúr - opísať vplyv vedy a techniky na zvyšovanie život. Úrovne - analyzovať postavenie Slovákov v ČSR - identifikovať národnostné menšiny - zhodnotiť úlohu osobností: Masaryk,Štefánik, Hlinka,Hodža- prezentovať významné slov.osobnosti napísaním krátkej práce al.power point	Multikultúrna výchova
	ČSR v medzivojnovom období	8.- 18.	Slovensko vstupuje do ČSR. Bratislava – hlavné mesto Slovenka. Slovensko hľadá svoju cestu.	Česi, Slováci, menšiny T.G. Masaryk M. Hodža A. Hlinka		Osobnostný a sociálny rozvoj

			<p>Problémy slovenského hospodárstva. Demokracia a kultúrny rozvoj. Budovanie slovenského školstva.</p> <p>Mníchovská konferencia.</p> <p>Rozbitie Česko-slovenskej republiky. Opakovanie temat. celku. Prezentácia projektov.</p>	<p>kultúra, spolky, rozhlas, školstvo</p> <p>Mníchovská dohoda Viedenská arbitráž</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov, škôl na každodenný život - analyzovať histor. pramene - rozpoznať zmeny, ktoré nastali po vzniku ČSR - charakterizovať politický systém ČSR, vznik strán a ich vplyv na polit. scénu - zhodnotiť hospod. rozmach ČSR, porovnať Slovensko a Česko - opísať hospodárske a polit. postavenie Slovenska v ČSR - vysvetliť úsilie slovenských strán o autonómiu - uviesť príčiny, ktoré viedli k okypteniu a zániku ČSR - opísať mníchovskú dohodu, vyhlásenie autonómie - analyzovať viedn. arbitráž - kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR - uviesť príčiny vypuknutia 2.sv.vojny 	<p>Tvorba projektov a prezentačné zručnosti</p>
--	--	--	--	---	--	---

<p>Druhá svetová vojna</p>	<p>19.- 29.</p>	<p>Európa – obeť diktátorov. Prvá fáza vojny. Život v okupovanej Európe. Holokaust. Veľmoci proti Hitlerovi. Obrat vo vojne. Vojna v Afrike a Ázii. Porážka Nemecka a jeho spojencov. Opakovanie tematic. celku. Prezentácia projektov.</p>	<p>Európa,ZSSR Tichomorie, protihitlerov. koalícia, protifašistický odboj, život v čase vojny, holokaust,šoa Oswiečim,</p>	<p>- pochopiť význam vzniku protihitlerov.koalície - rozpoznať nebezpečenstvo ideológií, kt.hlásajú rasovú nezáľnosť nášľnosť - opísať príčiny a priebeh vojny - ukázať na historick.mape najväčšie bitky - v chronolog.poradí zoradiť štáty napadnuté Nemeckom - opísať protifašistick.odboj a život v čase vojny - zhodnotiť holokaust</p>	<p>Multikultúna výchova Tvorba projektova prezentačné zručnosti</p>
<p>Slovenská republika (1939-45)</p>	<p>30.- 38.</p>	<p>Vznik Slovenského štátu. Život v Slovenskom štáte. Politický systém. Prenasledovanie Židov. Formovanie odboja. Slovenské národné povstanie.</p>	<p>autoritatívny režim Židovský kódex deportácie SNP</p>	<p>- uviesť príčiny vzniku Slovenskej republiky - rozlíšiť autoritatívny režim od demokratického - kriticky zhodnotiťpostoj Nemecka voči Sloven.republike - analyzovať dôsledky židovského kódex - dokumentovaťvýznam SNP - charakteriz. Slov. republiku - analyzovať politický systém</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>

	<p>Povojnový svet</p>	<p>39. – 45.</p>	<p>Opakovanie tematic. celku. Prezentácia projektov.</p> <p>Rozdelenie Európy.</p> <p>Na západ od „železnej opony“.</p> <p>Začiatky európskej integrácie.</p> <p>Na východ od „železnej opony“.</p> <p>Koniec kolonializmu. Rovnováha strachu.</p>	<p>Anglicko, ZSSR,</p> <p>hospodárstvo, kultúra</p> <p>studená vojna železná opona, politické bloky, strach z atómovej vojny,</p> <p>čiernobiely svet,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analyz.hospodárstvo - zhodnotiť dôsledkyholokaustu - opísaťdomáci odboj - uviesť význam SNP - napísať krátku úvahu o každodennom živote v SR - pochopiť rozdelenie sveta na 2 tábory - rozlíšiť život za železnou oponou - rozpoznať zmeny v rozdelenom svete - porovnať politické systémy a ich vplyv na každod.život - opísať dôsledky 2.sv.vojny - uviesť príčiny vzniku 2 mocenských blokov - dokumentovať proces sovietskizáciestred.avých.Európy - charakterizovať studenú vojnu - opísať spoluprácu západoeuróp.krajin a politikov, kt.stáli nazačiatku integrácie Európy - opísať prejavy odporu východoeurop. štátov proti komun. diktatúre - vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov a medzinár.korporácií 	<p>Multikultúrna výchova</p>
--	------------------------------	------------------	--	--	--	------------------------------

<p>Československo za železnou oponou</p>	<p>46.- 58.</p>	<p>Návrat Slovenska do obnovenej ČSR. Pod Stalinovým tieňom. Nastolenie totality. Sovietizácia Československa. Dve tváre komunistickej totality na Slovensku. Neúspešný pokus o reformu. Umŕtvená spoločnosť. Slovenská kultúra v podmienkach totality.</p>	<p>bohatstvo a chudoba februárový prevrat, obete totality odpor proti totalite, pražská jar, normalizácia, sviečková manifestácia, návrat k parlamentnej demokracii</p>	<p>- zaujať stanovisko k procesu dekolonizácie - uviesť príčiny narastania vplyvu KSČ - zhodnotiť februárový prevrat - analyzovať 50 rokov a procesy s buržoáz. nacionalistami - vysvetliť znaky socializmu - zhodnotiť kolektivizáciu a industrializáciu - dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v „socializme s ľudskou tvárou“ - charakterizovať rok 1968 a osobnosť A. Dubčeka - charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka - zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu voči režimu - zdôvodniť podstatu Charty 77- opísať disent - uviesť význam sviečkovej manifestácie - vysvetliť pád železnej opony a nežnú revolúciu - vymenovať pozitíva a negatíva socializmu - vymenovať príčiny</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>
<p>Slovenská republika 1993</p>	<p>59.- 61.</p>	<p>Prevratný rok 1989. Na ceste k Európskej únii. Na ceste k demokracii a samostatnosti.</p>	<p>rozdelenie Českej a Slovenskej republiky vstup SR do</p>		

	Súčasný svet	62.- 66.	<p>Vznik samostatnej Slovenskej republiky. Vstup Slovenska do EÚ a NATO.</p> <p>Doba premien. Koniec rozdeleného sveta. Fenomény súčasnosti.</p> <p>Záverečné opakovanie. Prezentácia projektov.</p>	<p>EÚ, NATO Schengen, euro</p> <p>pád železnej opony EÚ, NATO globalizácia, terorizmus, internet, globálne otepľovanie</p>	<p>rozdelenia Česko-Slovenska</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať vznik Slovenskej republiky - uviesť výhody a nevýhody vstupu SR do NATO a EÚ - zhodnotiť prijatie eura - uviesť rozdiely v hospod. a polit. systéme súčasného sv. - uviesť výhody a nevýhody zjednocovania Európy - hľadať dôvody vzniku terorizmu - zaujať stanovisko k teroristic. útokom - zistiť príčiny globálneho otepľovania - rozlíšiť výhody a nevýhody internetu 	<p>Mediálna výchova</p> <p>Tvorba projektov a prezentačné zručnosti</p>
--	---------------------	----------	--	--	---	---

